

„Sobornicitatea deschisă”, paradigmă pentru *ethos*-ul ecumenic

Viziunea creatoare a Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae

NICOLAE MOȘOIU

The Romanian theologian Dumitru Stăniloae (1903–1993) understood the process of realizing the unity of the Church as an “open sobornicity (conciliarity)”. This expression was proposed in a moment when (in the early ’70) many Churches, although involved in ecumenical dialogues, were focused on their own models of unity proposed for the defence of their confessional identity. Although he is very severe with the dogmatic integrity of the Orthodox Church in the ecumenical dialogue, Dumitru Stăniloae has never denied or disparaged the positive confessional traditions, the apostolic institutions and structures which exist outside the Orthodox communion. This article is structured according to Acts 2,42 where we find the four biblical foundations of the catholic Church: the apostles’ teaching – te didahe ton apostolon, the fellowship – koinonia, the breaking of bread – te klasei tou artou and the prayers – tais proseuhais. The ordering is very important and was used also in Charta ecumenica.

Keywords: *ecumenical ethos, Orthodoxy in the ecumenical movement, „open sobornicity”, apostles’ teaching, catholicity, fellowship – koinonia, Eucharist, prayer for unity*

Contextul actual

Ethos-ul ecumenic, împreună cu preocuparea sinceră de păstrare a propriei identități, ar trebui să reprezinte o temă principală acum, în epoca globalizării, când oameni de diferite confesiuni, religii și culturi comunică ușor, se întâlnesc și interacționează. În acest context, cunoșterea și respectul reciproc sunt vitale, iar accentul pe interculturalitate poate preveni hegemonia unei monoculturi¹.

¹ „După atâtea decenii de dialog ecumenic și conviețuire, asistăm astăzi la o paradoxală renaștere a confesionalismului legat, cu siguranță, de procesul de fragmentare, [...] multe biserici par să fie mai preocupate cu afirmarea și întărirea propriilor lor identități confessionale, decât să participe la eforturile ecumenice. Unii preferă să-și desfășoare activitatea misionară și diaconală singuri, independent sau chiar în competiție cu alții, iar numărul grupărilor creștine fundamentaliste și anti-ecumenice par a fi în creștere. Noi mișcări religioase de diferite feluri se răspândesc peste tot, recrutându-și adeptii din cadrul familiilor creștine tradiționale, chiar și din rândul membrilor activi. Bisericile și învățăturile lor sunt adesea atacate și acuzate, în timp ce sunt promovate mesaje noi, moderne și mai atractive” – fragment din documentul: „Misiune și evanghelizare în unitate astăzi” („Mission and Evangelism in Unity Today”), publicat în vol.: *You are the Light of the World, Statements on Mission by the World Council of Churches 1980-2005*, Geneva 2005, p. 62-89; text integral în: Nicolae Moșoiu (autor coord.), *Elemente de istorie, doctrină și practică misionară - o perspectivă ecumenică*, Sibiu 2006, p. 407-429; și pe http://www.ecum.ro/infoecum/files/misiune_si_evangelizare_in_unitate.pdf accesat în august 2011. Acest studiu a fost adoptat de Comisia pentru Misiune mondială și Evanghelizare a CEB, la întrunirea sa din Morges, Elveția, aprilie 2000 (unde a participat și semnatarul acestei contribuții), ca document de studiu și reflecție pentru toți cei interesați.